

Der Spiegel: Profesor politologie Mansour Almarzoqi: „Jenom blázen by věřil Washingtonu“ (Rozhovor)

- CZ24 News | 30. března 2022

Arabia Mansour Almarzoki – profesor politologie a ředitel Centra strategických studií na Institutu prince Sauda Al Faisala pro diplomatická studia v Rijádu, poskytl SPIEGELu rozhovor. Tak ostré odpovědi Němcům snad ještě nikdo z údajně přátelského regionu Blízkého východu nedal.

SPIEGEL:

Rusko vede brutální válku proti Ukrajině, ale Saúdská Arábie se vyhýbá mezinárodnímu odsouzení útoku. Proč?

Almarzoqi:

Saúdská Arábie od prvního dne volá po ukončení násilí a návratu k jednacímu stolu. Rijád ale nesdílí pozici některých západních metropolí, které věří, že Saúdská Arábie by měla být součástí tohoto konfliktu, na straně Západu: Rijád není součástí tohoto konfliktu a nechce být součástí tohoto konfliktu.

SPIEGEL:

Proč se Rijád nepřikloní na stranu Ukrajiny?

Almarzoqi:

Podívejte se na to takto: vaše Rusko je náš Írán a my rádi poskytneme stejně dobrou radu, jakou jsme dostali z Bruselu a Washingtonu. EU nás například požádala, abychom „našli regionální řešení“; USA řekly, že bychom měli „sdílet“ region s Íránem.

SPIEGEL:

Kde vidíte paralely s válkou na Ukrajině?

Almarzoqi:

Ukrajinská krize opět ukazuje pokrytectví Západu, pokud jde o hodnotu lidského života, migraci nebo suverenitu národních států. Nevidím absolutně žádný rozdíl mezi invazí George W. Bushe do Iráku v roce 2003 a invazí Putina na Ukrajinu.

Tentýž Západ, který uznal izraelskou okupaci Palestiny, je nyní pobouřen ruskou okupací ukrajinských měst. Obojí by mělo být odsouzeno, ale to se neděje, protože pod tenkou fasádou diskurzu lidských práv a demokracie se skrývá koloniální dědictví Západu, jako je neokolonialismus, kapitalistický expanzionismus.

SPIEGEL:

Zatímco mluvíme, německý ministr hospodářství Robert Habeck objíždí oblast Perského zálivu a hledá alternativy k ruským zdrojům energie. Saúdská Arábie by mohla dočasně zvýšit produkci ropy, aby snížila vysoké ceny ropy, to ale odmítá. jaký je pro to důvod?

Almarzoqi:

Existuje mnoho důvodů pro vysoké ceny kromě ukrajinské krize. Chybějící množství je navíc mnohem větší než naše schopnost vyrobit další. Pokud bychom to udělali, stále byste zaplatili vysokou cenu, ale my bychom ztratili hodně.

SPIEGEL:

Co ztratí Saúdská Arábie?

Almarzoqi:

Vzpomínáte si na cenovou konfrontaci ropy mezi Saúdkou Arábií a Ruskem v roce 2020?

SPIEGEL:

...Saúdská Arábie tvrdě konkurovala s nízkými dodávkami ruské ropy, dokud cena za barel nebyla pouhých 42 dolarů. Až když Rusko a OPEC dosáhly dohody známé jako OPEC+, cena ropy opět vzrostla, naposledy na 125 dolarů.

Almarzoqi:

Pro naši ekonomiku a naše lidi bylo nesmírně bolestivé iniciovat tento vzestup a v konečném výsledku dosáhnout dohod OPEC+ s Ruskem. Pokud nyní Rijád tyto dohody nedodrží, budeme muset znovu projít stejnou těžkou zkušeností a k novému oživení nemusí vůbec dojít. Poškodíme také naši důvěryhodnost jako vyrovnávacího faktoru na mezinárodním energetickém trhu.

SPIEGEL:

Jak velká je nelibost Rijádu poté, co si Evropané, zejména Němci, uvědomili svou novou závislost na dodavatelích ropy z Perského zálivu?

Almarzoqi:

To nejsou moje myšlenky. Pokud něco poškozuje německou ekonomiku, není to v zájmu Saúdské Arábie. Rostoucí poptávka po energii však dává Rijádu více příležitostí ke spolupráci se zeměmi jako Německo.

SPIEGEL:

Zdá se, že Čína sympatizuje s Ruskem více než s Ukrajinou, pravděpodobně hlavně proto, že konflikt oslabuje jejího protivníka Spojené státy. Sdílí tento názor Saúdská Arábie?

Almarzoqi:

Nemyslím si, že království sdílí tento názor. Znovu připomínáme, že nechceme být součástí tohoto konfliktu, ať už přímo, nebo nepřímo.

SPIEGEL:

Jak důležitý je dnes Peking pro království?

Almarzoqi:

Některé vědecké studie ukazují, že Čína za deset let předběhne USA jako světovou ekonomiku číslo jedna. V důsledku toho je Asie stále důležitější nejen pro Saúdskou Arábii, ale také pro země, jako je Německo. Čínský trh je již pro Saúdskou Arábii důležitým trhem. V roce 2019 činil náš obchod s Čínou 76 miliard dolarů, zatímco s USA jen 32 miliard dolarů.

SPIEGEL:

Rijád nyní preferuje jako ekonomického partnera Čínu před Spojenými státy?

Almarzoqi:

Klíčový rozdíl mezi obchodováním s Washingtonem a podnikáním s Pekingem je v tom, že USA důsledně sledují hegemonické, expanzivní cíle po celém světě a poté vyžadují, abychom tyto cíle sledovali s nimi. S Čínou jde pouze o byznys.

SPIEGEL:

Rijád očekává v květnu čínského prezidenta Si Ťin-pchinga. Předpokládá se, že se bude jednat o možnosti nákupu ropy v budoucnu částečně v jüanech, nikoli výhradně v amerických dolarech, jak tomu bylo doposud. To by výrazně oslabilo roli Ameriky na světovém trhu.

Almarzoqi:

Saúdská Arábie oficiálně popřela zprávy, že se její ropa prodává za jüany.

SPIEGEL:

Vztahy mezi Saúdskou Arábií a Spojenými státy podléhají vážným výkyvům. Jak moc jsou dnes narušeny vztahy důvěry mezi Rijádem a Spojenými státy?

Almarzoqi:

Radikálně narušeny. Ale doufáme, že to dokážeme napravit ku prospěchu obou stran.

SPIEGEL:

Když Írán v září 2019 zaútočil na saúdskoarabská ropná zařízení, království naléhalo na Washington, aby odpovídajícím způsobem reagoval, ale nic takového se nestalo. Jaké závěry Rijád z tohoto incidentu vyvodil?

Almarzoqi:

Jsme strategickými partnery USA. Ale nejsme spojenci ani USA, ani Západu. Článek 5 Charty NATO činí z Německa spojence Spojených států. Nejsme takovým článkem svázáni se Západem. Proto jsme nežádali o odvetu. Odveta také nebyla mezi dalšími možnostmi, protože by to situaci zkomplikovalo a náš region nemůže a neměl by čelit další krizi. Saúdská Arábie využila diplomacie k odhalení íránské rozpínavosti a ničivé role Teheránu v regionu.

SPIEGEL:

Chtělo by království Saúdské Arábie být součástí západní aliance?

Almarzoqi:

Těžko říct, protože v sázce jsou životně důležité národní zájmy. Historie nás učí, že během druhé světové války Spojené státy prakticky opustily i svého nejbližšího spojence, Velkou Británii. Winston Churchill požádal tehdejšího amerického prezidenta Franklina Roosevelta o naléhavou pomoc, ale bez úspěchu. Washington zasáhl až ke konci války, kdy byly ohroženy jeho vlastní strategické zájmy.

SPIEGEL:

Někteří lidé ve Spojeném království považují Spojené státy spíše za hrozbu než za silného ochránce. Jak široce je tato obava sdílena v Rijádu?

Almarzoqi:

Samozřejmě, že dnešní partner se zítra může stát soupeřem. I když chce Washington pomoci, neznamena to, že přáteli, kterému se snaží pomoci, víc neublíží. Například v Afghánistánu bylo cílem Washingtonu stáhnout vojáky, ale chyběly mu strategické koncepce. Nyní se podívejte na výsledek! Washington také postrádá jakoukoli strategickou koncepci v oblasti Perského zálivu, což je nedostatek, který sdílí s Německem.

SPIEGEL:

Takže se nemůžete spolehnout na USA, ať už tam vládne kdokoli?

Almarzoqi:

Ne, USA jsou nespolehlivé. Washingtonu by věřil jenom blázen. A jenom naivní by se na ně mohl spolehnout. Království Saúdské Arábie není ani jedno, ani druhé.

SPIEGEL:

Situace v oblasti lidských práv v Saúdské Arábii je v Evropě neustálým zdrojem hrůzy. Před pár dny bylo v království za jediný den popraveno 81 lidí. Proč si země dovoluje takovou krutost?

Almarzoqi:

Saúdská Arábie vítá uctivý dialog o jakékoli otázce, včetně diskuse o lidských právech s našimi přáteli a partnery. Máme ambiciózní cíle a dosáhneme jich za našich podmínek, nikoli za vašich. Děláme to na základě naší civilizace, historie a kultury, ne vaší. Není tady všechno ideální, ale snažíme se.

SPIEGEL:

Co přesně máte na mysli?

Almarzoqi:

Západ má vysokou úroveň arogance a povýšenosti založené na domnělé morální nadřazenosti. Tato domnělá morální nadřazenost je zde chápána jako rozšíření nároků evropského kolonialismu. Před čtyřmi stoletími byl zbytek světa považován za zaostalý, nesvobodný, nerozvinutý a neschopný svými silami dosáhnout pokroku, svobody a rozvoje. Tímto nárokem na morální nadřazenost ospravedlňovala Evropa svou rozpínavost, touhu po bohatství a hegemonii nad kolonizovanými

zeměmi. Ještě v 19. století anglický politik John Stuart Mill tvrdil, že koloniální nadvláda slouží blahu samotných Indiánů, proto by jim mělo být odepřeno právo na samosprávu.

SPIEGEL:

Kde vidíte souvislost s dneškem?

Almarzoqi:

Západ se stále snaží vnutit svůj systém hodnot zbytku světa, bez ohledu na kontextové, historické nebo civilizační hranice. Nárok na morální nadřazenost stále ospravedlňuje překračování těchto mezí.

Západ systematicky využívá problematiku lidských práv jako nástroj vydírání k získání ekonomických a politických ústupků. Pokud si tedy myslíte, že nebudeme odolávat, nebudeme bojovat, mýlíte se.

SPIEGEL:

Nejsou masové popravy primárně používány jako odstrašující prostředek k umlčení opozice v zemi?

Almarzoqi:

Jde o právní systém Saúdské Arábie a její zákony. Například dva z popravených byli bratři odsouzení za dva zločiny: účast na teroristické operaci ISIS a vraždu vlastní matky. Oba zločiny se podle saúdských zákonů trestají smrtí.

SPIEGEL:

Jak Saúdská Arábie vnímá Evropu a Německo?

Almarzoqi:

Evropa je pro nás velmi důležitá. Z mého pohledu je s Německem největším zklamáním, že neumí naslouchat. I když Němci poslouchají, vždy se snaží uvést to, co slyší, do souladu s německým pohledem a světonázorem. V naší kultuře slyšet znamená naslouchat, projevovat porozumění.

SPIEGEL:

Čemu přesně Němci nerozumí?

Almarzoqi:

Náš vztah je téměř výhradně obchodní. Nic se dále nerozvíjí. Německo, stejně jako Spojené státy americké, nemá strategickou koncepci bezpečnosti v Perském zálivu. Jaké nástroje a plány byly vyvinuty pro omezení regionálních rizik? Jaká regionální partnerství jsou k tomu plánována a potřebná?

SPIEGEL:

Jakou roli byste chtěli, aby Německo hrálo v regionu?

Almarzoqi:

Naléhavě potřebujeme zlepšit vzájemné porozumění. Mezi svými přáteli a kolegy zde v Rijádu vidím

zvýšený zájem o kulturní výměnné programy. Německo by mohlo hrát zprostředkovatelskou roli v regionu, zejména mezi Íránem a Královstvím Saúdské Arábie. Dobré vztahy mezi Rijádem a Teheránem by byly v zájmu regionu i celého světa.

ZDROJ: [spiegel.de/ausland/krieg-in-der-ukraine-warum-haelt-sich-saudi-arabien-aus-wladimir-putins-krieg-raus-a-41bcac0e-52a6-4e79-b079-8d6c9b512cb4](https://www.spiegel.de/ausland/krieg-in-der-ukraine-warum-haelt-sich-saudi-arabien-aus-wladimir-putins-krieg-raus-a-41bcac0e-52a6-4e79-b079-8d6c9b512cb4)

Překlad: pokec24